

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 18.08.2022

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Küresel Enerji Krizi özellikle son günlerde Dünya ve Türkiye gündeminde yer alan çok önemli bir konudur. Avrupa'da doğalgaza erişimin limitlenmesi, artan doğalgaz ve petrol fiyatları, ithal kömürdeki artan maliyetler ve yükselen navlunlar neticesinde, enerjide tüketimin karşılanmasında güçlükler çekildiği ve bununla birlikte arz/talep dengesinin bozulduğu bir dönemde ülkemiz için PTF (Saatlik Enerji Fiyatları)'nin sürekli yukarı yönlü bir hareketi olduğu net bir şekilde gözlemlenmektedir.

Dünya ve ülkemiz için böylesi zor bir dönemden geçilirken, yenilenebilir enerji ve son birkaç yıldır bu alanın en büyük aktörü güneş enerjisi açısından, 12/05/2019 tarihinde değiştirilen Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında kurulan çok sayıda çatı GES projelerinin büyük önem taşıdığı ortadadır.

Bu tesislerin artması Enerji Krizi sürecinde ülkemizin kriz sürecinden daha az etkilenmesini sağlayacak, her geçen gün kurulacak yeni yenilenebilir enerji tesisleri sayesinde fiyat artışlarını etkileyen emtia artışlarından daha az etkileneceğimiz öngörülmektedir. Bu projelerin ülkemizde hayata geçmesindeki en büyük etken, 12/05/2019 tarihli yönetmelik ve projelerin yapılmasının ana dayanağı olan 9/5/2019 tarihli ve 1044 sayılı Cumhurbaşkanı Kararnamesi'dir. Kararda belirtilen "Güneş Enerjisinde üretilen üretim fazlası elektriğe EPDK tarafından yayınlanan abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli uygulanır ve YEKDEM kapsamında değerlendirilmek üzere 10 yıl süreyle satın alınır". hükmü doğrultusunda ve bu karara bağlı yönetmelik sonrasında 3000'in üzerinde farklı lisanssız tesis başvurusu yapılmış ve bu tesislerin büyük bir bölümü de hayata geçirilmiş, işletmeye alınmıştır.

Ancak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 11 Ağustos 2022 tarih ve 31920 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 12.05.2019 tarihinden bugüne kadar kurulan veya kurmak için izinlerini alan, kurulum aşamasında olan binlerce yatırımcının tesislerindeki ihtiyaç fazlası enerjinin bedelsiz alınacağı açıklanmıştır. Değişiklikte yer alan "12/05/2019 tarihinden itibaren çağrı mektubu alanlar" diye başlayan madde ile yönetmeliğin geriye doğru işletildiği anlaşılmaktadır.

Hukuk güvenliği ilkesi yönünden "Kanunların Geriye Yürümezliği Prensibi" ele alındığında, yapılan düzenleme ile getirilen mevzuattaki bu uygulamanın 2019 yılından itibaren başlatılmış olması, yönetmeliğin kanunlara ve anayasaya uygunluğu yönünden hukuken oldukça tartışılır bir ortam yaratmıştır. 2019'da çıkarılan yönetmeliğe uygun olarak birçok sanayicimiz banka ve finans kuruluşlarından kredi kullanarak yükümlülük altına girmiş ve Güneş Enerji Santrali GES yatırımları yapmışlardır. Önceki mevzuata güvenerek yatırım yapmış bulunan kişiler açısından

değerlendirildiğinde, finans borçlarına karşılık bir güvence teşkil eden kamunun üretilen fazla elektriği alımından vazgeçmiş olması, borçlanma karşılığı elde edilecek gelir dengesini bozarak geriye dönülemez sorunlar teşkil edeceği ve yatırımcıyı zarara uğratma ihtimalinin oldukça yüksek olacağı ve yatırımların engelleneceği açıktır.

Bu kararın üzerine, başında Ağustos 2021'de Ankara'da Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşen Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Ulusal Güvenlik Danışmanı Şeyh Tahnoun bin Zayed Al Nahyan bulunduğu IHC'nin yenilenebilir enerji üretim faaliyetleri yürüten Kalyon Enerji'nin yüzde 50'sini yaklaşık 490 milyon dolara satın alması gündem olmuş, dönem olarak manidar karşılanmıştır.

AKP iktidarı döneminde milyarlarca dolarlık kamu ihaleleri ve her türlü devlet teşvikiyle büyüyen yandaş şirketlerin başında gelen Kalyon'un bünyesindeki Kalyon Enerji hissesinin yüzde 50'sinin satma kararı ülkemizde enerji sektörünün içine düşürüldüğü kriz ortamından kaçışın çok açık bir örneği olduğu uzmanlar tarafından dile getirilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ülkemiz genelinde 12.05.2019 tarihinden bugüne kadar kurulan veya gerekli izinler alınarak kurulum aşamasına geline kaç adet Güneş Enerji Santrali (GES) bulunmaktadır? İlgili GES projelerine ne kadar yatırım yapılmıştır? 3 yıl önce alınan bu karardan hangi gerekçe ile geri adım atılmıştır?
- 2- Kalyon Holding Enerji Sektöründeki yatırımları için bugüne kadar yararlandığı vergi affı, muafiyetler, devlet teşviki ve indirimlerin toplam tutarı ne kadardır? Detaylarıyla listeler misiniz?
- 3- Son 3 yılda IHC şirketi örneğinde olduğu gibi ülkemizde Enerji sektörü yatırımları gerçekleştiren şirketleri satın alan veya ortaklık gerçekleştiren yabancı firmaları listeler misiniz?
- 4- Devletine güvenerek dünya ve ülkemiz için böylesi zor bir dönemden geçilirken, yenilenebilir enerji ve bu alanın en büyük aktörü güneş enerjisi alanında yatırım yapan iş insanları hangi gerekçe ile cezalandırılmaktadır?
- 5- Yerli ve milli enerji sektörünün kurulacağı, enerjide dışa bağımlılığın azaltılacağı söylemleriyle üreticiyi mağdur edecek bu kararı ve enerji şirketlerinin yabancılara satılmasını bağdaştırıyor musunuz?
- 6- Bu mağduriyetlerin engellenmesi ve enerji sektörünün içine sokulduğu kriz ortamından çıkılması adına Bakanlığınız nezdinde yürütülen bir çalışma var mıdır? Detaylandırır mısınız?